

שי"ח אהרון

חיי שרה

גיליון קס"ג

שי"ח ההלכה

מעשה שהיה בילד וילדה כבני שלוש, ששיחקו יחדיו בגינה שבשכונתם. אבי הילד הבחין כי הבת של שכנו משכלת ובעלת מידות טובות, ואף אבי הילדה ראה שהילד של שכנו כשרוני וכן התורה על פניו. ההורים שכנראה לא היו חכמים במיוחד, החלו לדבר ביניהם, שנראה להם שכשם שהילדים הרכים משחקים כל כך יפה עתה כך גם כשיגדלו יוכלו להקים בית משותף, בית של תורה, עם כל סגולותיו... הדברים הגיעו עד לכדי "תקיעת כף" של שני האבות, שנשבעו זה לזה שהבן ישא את הבת לכלה... ויגדלו הנערים, והנה הם אינם מוכנים להנשא זה לזו, וכל אחד מהם מחפש את זוגו במקום אחר! ונתעוררה שאלה שעוררה הד רב בקרב פוסקי ההלכה: מה לעשות עם השבועה של ההורים שנשבעו זה לזה שבניהם ינשאו זה לזה?

תשובה: מו"ר הרב זילברשטיין שליט"א סיפר כי התגלגלה השאלה עד שהגיע למרן הגאון רבי יוסף שלום אלישיב זצוק"ל, והשיב מרן: אין ביד ההורים להישבע על ילדיהם שבועה כזו! אלא שמשמעות השבועה היא, שהאב ישתדל בכל כוחו להשפיע על בנו שישא את הבת, ואף יתן נדוניה בעין יפה למטרה זו. וגם שבועת אבי הבת היא על דרך זו, שהוא נשבע על כך שיעשה מאמצים והשתדלויות שבתו תסכי להינשא לבן של שכנו. ולכן הם חייבים לעשות כך וכל אחד חייב להשפיע, ולאחר שהשתדלו ועשו מאמצים ולא הצליחו אפשר לומר להם 'וניקתם משבועתכם', וכמו שאמר אברהם אבינו לאליעזר "ואם לא תאבה האשה ללכת עאחרך ונקית משבועתי", ומותר לאבי הבן לאחר מכן לסייע לבנו להשיאו למי שיחפוץ בה, כך גם בנוגע לאבי הבת.

כגא ויהיו חיי שרה מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים שני חיי שרה.

"ויהיו" – אומר בעל המנחה בלולה – בנימטריא שלושים ושבע. ללמדנו שרק במספר שנים אלו היו שני חיייה של שרה חיים, שהרי בת תשעים היתה בלידת יצחק, ועד אז לא היו שנות חייה שנות חיים, כי מי שאין לו בנים חשוב כמת. טול תשעים ממאה עשרים ושבע, והרי לך שלושים ושבע – כמנין "ויהיו".

כגא ויהיו חיי שרה מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים שני חיי שרה.

רש"י: בת ק' כבת כ' לחטא, מה בת כ' לא חטאה שהרי אינה בת עונשין אף בתק' בלא חטא ובת כ' כבת ז' ליופי. הלכה זו, שאין מענישים פחות מבת כ', הרי נאמרה רק לגבי עונשי שמים, אבל החטא הריהו חטא גמור מאז היותה בת יב' ויום אחד מעתה הרי לא מובן מנין לנו כי עד היותה בת כ' היתה נקיה מחטא. ואומרים בשם מרן הגר"ז מברסק: ע"פ מ"ש בגמ' כי שרה היתה אילונית וברמב"ם מבואר שאילונית דינה כקטנה עד היותה בת כ', אף אם שנראו בה סימני אילונית מקודם. על פי זה נמצא, ששרה אמנו – היה דינה כקטנה עד היותה בת כ'. לפי"ז מבואר שמה שכתב רש"י שהרי יא נה בת עונשים גם בידי אדם. כיון שכן, הרי מובן כי עד אז היתה נקיה מחטא, כיון שהיה דינה כקטנה.

כגב ויבא אברהם לספוד לשרה ולבכותה.

כתוב ברש"י: שעי"י העקידה שנזדמן בנה לשחיטה וכמעט שלא נשחט, פרחו נשמתה ממנה ומתה עכ"ל. והנה, לא מצאנו שהקב"ה בא בתביעה לשרה, על שלא עמדה בניסיון זה של 'פרחה נשמתה', ולא נחשב לה הדבר לחטא. ונראה מכאן יסוד גדול, שאין תובעים לאדם יותר מכפי יכולתו, וכיון שלא היה בכוחותיה של שרה לעמוד בניסיון זה, לא באו אליה בטענות על כך. רק אברהם שהיה מסוגל לכך, העמידו הקב"ה בניסיון, אבל אצל שרה היה זה למעלה מכוחותיה.

כגב ויבא אברהם לספוד לשרה ולבכותה.

כ' זעירה, בעל הטורים אומר: 'משום שלא בכה אלא מעט לפי שזקנה הייתה'. בדרך אחרת מבאר הגאון ר' שכנא מלובלין: שהרי איכא מ"ד שגם בת היתה לאברהם ו"בכל" שמה, וגם היא מתה אז, ולכן נכתב כ' זעירא וכאילו שלא נכתבה כלל, ואם כן נישאר "ולבתה", כלומר שאברהם בא לספוד לשרה ולבתה.

כגב ויבא אברהם לספוד לשרה ולבכותה.

וצריך להבין איך הספיד תחילה ואחר כך בכה, הרי אמרו בגמ' ג' ימים ראשונים לבכי ואחר כך ימי מספד, שמתוך הבכי נסגר הדיבור לאדם ואינו יכול לדבר, רק לקונן בבכי בעלמא. ונראה ע"פ מש"כ במדרש עה"פ "ויבא אברהם" מהיכן בא, ר' לוי אמר מקבורתו של תרח בא, ואם כן – אומר ר' יהונתן אייבשיץ -

משל ונמשל

משל לבן שעזב את בית אביו, ונדד במרחקים במדינות אחרות ימים רבים. כשחזר, התפאר לפני אביו כי הוא למד לעשות מנורה תלויה, וביקש מאביו שיאסוף כל בעלי אומנות זו בעירו כדי שיראה להם חכמתו באומנות. עשה אביו את בקשתו ואסף את כל האומנים במלאכת זו, הוציא הבן מנורה מכוערת והראה להם, הלך האב אצל כולם לשאול דעתם על המנורה, והודו לו כי היא נראית בעיניהם מכוערת מאוד, אף על פי כן התפאר הבן לאמר: הראתי לכם חכמתי באומנות זו. אמר לו האב והרי אין היא נראית יפה בעיני כל בעלי האומנות. השיב לו הבן, דווקא בזה הראיתי גדולתי, כי הראיתי לכולם חסרונותיהם, כי במנורה זו ישנן כל המגרעות של כל אחד מהאומנים, הלא תראה אצל זה חלק פלוני מכוער, אצל השני חלק זה עשוי יפה, אלא שחלק אחר מכוער, וכן אצל כולם, מה שנראה רע בעיני זה, נראה יפה בעיני חברו, ואני עשיתי מנורה זו, כשהיא מורכבת מכל המגרעות של כל אחד ואחד, כדי להראות לכל אחד שאין בו שלימות, ומה שנראה בעיניו טוב ויפה, נראה בעיני חברו רע ומכוער. אבל באמת יכול אני לעשות מנורה משוכללת.

והנמשל אילו ידענו את כל החסרונות והעיכובים של כל דבר, היינו יודעים מהות הדבר, אף שלא ראו את הדבר מעולם. אין אדם דומה לחברו, וכל הצורות היו באדם הראשון היינו בתיבת "אדם" בלבד, כל המאורות היו נכללים בתיבת "אור" בלבד וכן מעשי בראשית. ואפילו העלים של האילן אין עלה אחד דומה לחברו. ויש חכמות בעולמנו שאפשר לחיות עם החכמות בלבד בלי אכילה ושתיה.

אם היה בוכה קודם ההספד היו סבורים ההמון שעל אביו הוא בוכה. והאמת שרצה ללמד להמון שבוכה על שרה, לכן קודם הספידה ואח"כ בכה.

כ.ג. ויבא אברהם לספוד לשרה ולבכותה.

לכאורה תיבת שרה מיותרת, והיה לו לכתוב "לספודה ולבכותה" שהרי הכתוב הזכיר כבר "ותמת שרה", אם כן עליה הוא מדבר. אלא - מבאר הנוודע ביהודה - לפי שספודה כבר אנשי הדור, וסיפרו בשבחה כ'אשת חבר' וכרעיית אברהם, לפיכך בא אברהם והחל "לספוד לשרה", בזכות עצמה, על גדולתה ומעלותיה שלה אפילו אינה אשת אברהם.

כ.ג. ויבא אברהם לספוד לשרה ולבכותה.

ולבכותה - כ' קטנה מדוע? חז"ל אומרים שהעקידה היתה ביום הכיפורים, אם-כן כששבו אברהם ויצחק היה זה אחר שלושה ימים, כמשך הליכתן אל הר המוריה, והלוויית שרה היתה ביום הרביעי, דהיינו ערב סוכות. נמצא שבכה עליה אברהם רק יום אחד בלבד ולמחרת כבר היה חג. לכך נכתב 'כ' קטנה, ללמד שמעט בבכיה.

כ.ד. ואברהם זקן בא בימים וה' ברך את אברהם בכל.

רש"י: ברך את אברהם בכל - בכל עולה בגימ' בן ומאחר שהיה לו בן היה צריך להשיאו אשה: לכאורה יש להבין, והרי כולם יודעים שיש לאברהם בן, ומדוע צריכה התורה להודיע לנו על ידי גימטריא שיש לו בן, ולא כתבה בפירוש?

ויש לומר, שהדבר בא ללמדנו שמי שזוכה לבן צדיק יש לו הכל, ומי שאין לו בן צדיק אין לו כלום אע"פ שיש לו עושר ונכסים, ולכן אמרה התורה "וה' ברך את אברהם בכל" דהיינו שהיה לו הכל....

כ.ד. ויאמר אברהם אל עבדו זקן ביתו.

בספר פנים יפות הקשה, כיצד יתכן שאליעזר נעשה שליח לקדש את רבקה ליצחק, הלא עבד אינו יכול להיות שליח דאינו בתורת קידושין? והשיב, שדווקא לאיש אחר אינו יכול להיות שליח אבל לרבו יכול משום דחשוב כגופו. יש בדברים אלו חידוש בהלכה, ולא פחות מכך חידוש בהתעוררות ... למדנו מכאן שהאנשים המשמשים כעבדי ה', ומתנהגים בצורה היאותה לעבד שכזה, זוכים לקשר ישיר עם הש"ת ופועלים מכוחו.

כ.ד. ג. אשר לא תיקח אשה לבני מבנות הכנעני.

מה טעם פסל אברהם את בנות הכנעני, והכשיר את בנות משפחתו שבארם אשר גם כן היו עובדי ע"ז. אלא שבנות כנען היו מושחתות במידות. טבע השחתת המידות הוא דבר העובר בתורשה מאב לבן, ומשום כך לא רצה אברהם לבוא בקשרי חיתון עמם. בנות ארם אמנם היו ג"כ עובדי ע"ז, אך השחתתן לא היתה אלא השחתה שבדעות, דעות כוזבות אינן תכונות תורשיות, ואינן ירושה הנאצלת מאב לבן, ולכן לא חשש אברהם מלהשתדך עם אלו.

כ.ד. יא. ויברך הגמלים מחוץ לעיר אל באר המים לעת ערב לעת צאת השואבת.

איתא בגמ' ברכות "ארבעה חייבים להודות, חולה, הולכי מדברות, עוברי ימים, מי שיצא מבית האסורים". ומוסיף

כד.כט ולרבקה אח ושמו לבן וירץ לבן אל האיש החוצה אל העין.

רש"י: "וירץ" - למה רץ ועל מה רץ ויהי כראות את הנזם אמר עשיר הוא זה ונתן עיניו בממוץ. נראה לבאר הלשון - 'נתן עיניו בממוץ' - ע"פ מה דאיתא בגמ' "פסיעה גסה נוטלת אחד מחמש מאות ממאור עיניו של אדם" וזהו אשר שואל רש"י: "למה רץ ועל מה רץ"? הלא עיניו עלולות להתכהות מחמת ריצה יתירה? והתשובה היא "נתן עיניו בממוץ" - כל כך היה להוט אחרי הממוץ, עד שהיה מוכן אפילו לתת עיניו בעדו ...

כד.לט ואמר אל אדני אלי לא תאבה האשה ללכת אחרי.

רש"י: "אלי" כתיב, בת היתה לו לאליעזר והיה מחזר למצוא עילה שיאמר לו אברהם לפנות אליו להשיאו בתו. אמר לו אברהם בני ברוך ואתה ארור ואין ארור מתדבק בברוך: לכאורה היה עליו לומר הפוך: "ואין ברוך מתדבק בארור", שהרי ברצונו של הארור להתדבק בברוך ורק לברוך אסור להתחתן עמו? ויש לומר בדרך צחות, שדרכו של הארור שחושב את עצמו למיחס יותר מן הברוך, עד שהוא אינו רוצה להתחתן עם הברוך ...

כד.ב ואבוא היום אל העין.

רש"י: יפה שיחתן של עבדי אבות הפרשה מספרת כיצד הלך אליעזר לשדך את רבקה ליצחק. הסיפור נכתב פעמיים: פעם אחת כאשר הדברים התרחשו, לפי סדר המאורעות ופעם שנייה כאשר אליעזר מגולל את הדברים באזני משפחת רבקה. שאל הרב מפוניבז', לשם מה הכפילות? הרי הפרטים בשני המקומות זהים כמעט לחלוטין? והרב השיב: בנוהג שבעולם שרוב השדכנים רואים הכרח לדבר בשתי לשונות, אצל צד החתן מדברים כך ואצל צד הכלה אחרת. הכל לפי ראות עיניהם כי נדמה להם שבדרך הזו יביאו את השידוך לידי גמר טוב. אליעזר עבד אברהם שהיה דולה ומשקה מתורתו של אברהם והוא בעצם "אבי השדכנים", בא ללמדנו שאין צורך כלל בתכסיסים אלו ואל להם לשדכנים לזוז כמלא הנימה מן האמת.

כד.נב ויהי כאשר שמע עבד אברהם.

הגה"צ ר' יחזקאל לוינשטיין נשאל פעם ע"י נכדו, מדוע זה שבכל פרשת השליחות של אליעזר וקיומה על הצד הטוב ביותר, לא הוזכר שמו כלל, והוא נזכר אך בשם "עבד" או "עבד אברהם"? אין זאת - השיבו הסב - אלא משום שאין לך שם מכובד יותר מאשר שם תואר זה "עבד אברהם".

כה.ו ולבני הפלגשים נתן אברהם מתנות.

מבאר רש"י: נשים בכתובה ופילגשים בלא כתובה. לפי זה מבאר הגאון מווילנא - שידוע מאמר חז"ל - איש ואישה זכו, שכינה ביניהם. לא זכו, אש אוכלתם. משום שבאמצע האיש יש אות 'ו' ובסוף האישה יש 'ה' שואל הגאון, הרי זה רק חצי שם השם? אלא עונה הגאון, שלכן נותנים כתובה, שהיא אותיות כתב ו' ה' שזה ההשלמה של 'ה' זה דווקא באשתו ולא בפילגשו. ועוד. שפילגשם יוצא אותיות פלג שם דהיינו חצי שם ה'.

השו"ע או"ח ריט' וסימנך "וכל החיים יודך סלה" חיי"ם ר"ת חולה, ים, יסורים, מדבר.

ובשם ר' יצחק אסא אומרים שדבר זה רמוז ג"כ בפסוק שלנו: ויברך ה' גמלים = מי מברך הגומל:

מחוץ לעיר = אלה הולכי מדברות.

אל באר המים = אלה יורדי ימים.

לעת ערב = אלה החולים שמי שנפטר כתוב שקעה שמשו.

לעת צאת = מי שיוצא מבית האסורים.

השואבת - ר"ת הברכה שמברכים אחר ברכת תורה.

כד.ב הקרה נא לפני היום.

על מה ולמה, שואל הגר"ח זיצ"ק זצ"ל הזדרז אליעזר, עד שמצא לנכון להתפלל שהשידוך יסתיים היום? מה הבהלה הגדולה הזו? כלום יקרה דבר מה ליצחק אם הענין יסתיים מחר? והתשובה אליעזר היה נוגע בדבר, שהרי חז"ל אומרים שביקש ליקח את יצחק כחתן לבתו, וכמי שדבק באברהם ובמידותיו הטובות החליט שאין לו ברירה אלא להילחם כאריה נגד הנגיעה שלו, ולכן זירז עצמו ועשה את מירב ההשתדלות שהשידוך יסתיים כבר באותו היום, על מנת שלא יתפתה

כד.ג לא תיקח אשה לבני מבנות הכנעני

כנעני מלשון סוחר. לא תיקח אשה ליצחק מאלה שעושים עסק בשידוכים, שהעיקר אצלם הוא המוהר, הנדוניה וכדומה.

כד.לג ויאמר לא אכל עד אם דברתי דברי.

מסופר על המגיד מדובנא שנוזמן פעם לאכסניה אחת. בעל האכסניה היה קמצן גדול, אבל אירע שבאותו לילה היתה לו סעודת אירוסין. אחרי הסעודה פרץ סכסוך בין המחותנים. הקמצן טען כי המחותנים צריכים לשלם דמי הסעודה, שהרי כשישבו לאכול עוד לא היו מחותנים. אמר המגיד: עכשיו אני מבין למה סירב אליעזר לאכול לפני שיאמר דברו. הוא חשש שאם יאכל לפני שהשידוך יבוצע - מי יודע כמה שכר יבקשו ממנו.

כד.לג ויאמר לא אכל עד אם דברתי דברי.

מדוע סירב אליעזר לאכול, הלא כן דרך העולם בבוא אדם מן הדרך, להינפש מעט ולאכול ואחר-כך לדבר, ולמה לא עשה כן אליעזר רק הזדרז לדבר דבריו דווקא קודם האכילה? ויש לומר, שעל פי דין היה אסור לו לאכול עד שידבר דבריו. כשם שמצינו שנפסק בשו"ע שאסור לאכול קודם נטילת לולב, כך תיכף שהגיע לבית בתואל והגיע זמן מצוותו לקיום השבועה, נאסרה עליו האכילה. לכך אמר "לא אוכל עד אם דברתי דברי".

כד.לד וישם לפנים לאכל ויאמר לא אכל עד אם דברתי דברי..ויאמר עבד אברהם אנוכי.

פס' זה רומז, שלפעמים מגיע שעת תפילה והאדם זקוק לאכול מעט, והיצה"ר אומר לאדם תאכל קודם שתתפלל, וזה "ויושם לפניו לאכול" והאדם עונה ליצה"ר "לא אוכל עד אם דברתי דברי" דהיינו עד שאתפלל. אז אומר לו היצר טוב. תתפלל מהר, וזה שאמר "ויאמר דבר". עונה האדם - אני מזרע אברהם שהיה עמוד התפילה וזה שאמר "עבד אברהם אנוכי".

מעשה שהיה

רגיל בשנה?". סח לו הרב את כל אותו מאורע, שיש לו בת שהגיעה לפרקה, ובא אל הישיבה כדי לחפש חתן ראוי ונאה עבור בתו. ראש הישיבה נדך מיד, הנה יש לנו ברוך השם בישיבה, עילויים גדולים, ענקי רוח מן השורה הראשונה. והוא החל למנות כמה שמות של הבחורים הטובים ביותר בישיבה, ששמן הולך לפניהם, היושבים ראשונה במלכות, והראויים לאיצטלא מפוארה זו, להיות חתן של אחד מגדולי הדור. את שמו של אותו בחור, שעמו נפגש הרב במקריות, לא הזכיר ראש הישיבה, כנראה שבכל זאת לא היה אותו בחור מן הבחורים המפוצצים, היה זה בחור שקט, צנוע ועדין. אולם להפתעתו של ראש הישיבה, סיפר לו הרב שכבר בחר לו בחור בן טובים שמאד מצא חן בעיניו, ונקב בשמו של אותו בחור. בחור זה! נזדעק ראש הישיבה, הלא אין הוא מהעילויים והלמדנים הגדולים, הוא בוודאי בחור טוב ונעלה מן המשובחים ביותר, אבל בכל זאת אין הוא מן הליגה הראשונה. הוא לא נמנה בין העשירון העליון. אין זה שידוך מתאים בשביל גדול בישראל. יש כאן בישיבה הקדושה כמה וכמה בחורים הרבה יותר חזקים ממנו. שופרא דשופרא ממש. הרב הופתע מהדברים. הרי שלפתי מן הארון איזוי גמרא שתפתח, והגענו ממש במקריות לסוגיא הקשה ביותר של 'רבי חנינא סגן הכהנים', והבחור הוכיח שם ידענות ולומדות מופלגה, ולמה תאמר שאין הוא מהחזקים שבשיבה? תהה הרב. אומר לכם את האמת, גילה ראש הישיבה להפתעתו של הרב, בחור זה איננו מן הטובים והחזקים ביותר, תנסו נא אותו במבחן שאר סוגיות בש"ס, ותראו זאת בעצמכם. אך משום מה דווקא סוגיא זו של 'רבי חנינא סגן הכהנים' תפסה אותו מאד, ועל אף היותה סוגיא קשה וסבוכה, מצא בה הבחור את נפשו, ונקשר בה בכל לב, ולכן היה בקי בה בהצלחה מופלגה שכזו. אך הרב לא חזר בו ואמר, אם כך הם פני הדברים, הרי המקרה הזה צווח בפנינו: מהשם יצא הדבר. הנה כשנכנסתי לבנין הישיבה לא ידעתי איזה בחור אפגוש, ואם מן השמים הפגישו אותי דוקא עם אותו בחור ופתחו בפנינו דווקא גמרא פסחים שנפתחה דוקא בסוגיא הקשה של 'רבי חנינא סגן הכהנים' שבדיוק באותה סוגיא שולט הבחור היטב, הרי אין לך סימן יפה מזה שמהשם יצא הדבר. ובואתו מעמד הסביר אותו גדול, הנה מדרך העולם כשבררים על שידוך, ושואלים אצל אנשים רבים, הרי כשם שאין פרצופיהם שווים כך אין דעותיהם שוות, כל אחד רואה וחושב אחרת, אחד רואה יותר את המעלה והשני את החיסרון, ודבר שנחשב בעיני אחד כמעלה גדולה, נחשב בעיני השני לחיסרון ענק, ועל אותו בחור עצמו יתכן שאחד יגדירו כמצוין ביותר ובעל מידות נפלא, והשני יאמר עליו ההיפך, ומן השמים מסובבים מי יאמר טוב על השידוך, כנודע. והנה בשביל בחור זה סובבו מן השמים, שיהיה התנא הקדוש 'רבי חנינא סגן הכהנים' המדבר טוב עבורו, הרי זה סימן שהוא שווה את זה, לא לכל אחד נותנים כזה עד טוב, ואם הגיע רבי חנינא סגן הכהנים לבשר לי על הבחור הזה שהוא שידוך טוב עבורי, לא אזוז מעדות זו. סופו של אותו בחור, שצמח לאחד מגדולי הדור, מפאר שולחן של חכמי פולין של מעלה

מסופר: אל אחת הישיבות הגדולות והמפורסמות שבפולין הגיע לביקור צדיק אחד מגדולי הדור. הוא הופיע בפתאומיות ללא כל הודעה מוקדמת, בחורי הישיבה שלא היו מוכנים כלל לביקור, עסקו בשגרת חיים רגילה של ימים פשוטים ואפורים של אמצע השנה, כך שבעת הופעתו הפתאומית של אותו גדול בשערי הישיבה, היו הבחורים מסתובבים לכאן ולשם, ובישיבה כמו בישיבה, זה נכנס לבית המדרש וזה יוצא, זה קופץ לרגע לחדרו שבפנימיה, וזה נכנס אל חדר האוכל, השני ממחר לספריה והשלישי למשרד, והכל רוחש כמקחה במאות בחורים צעירים ותוססים בבית תלמודם. והנה נכנס לו הרב בניחותא אל קומת הכניסה של בנין הישיבה, ובפנים מאירות וזורחות, פוגש הוא בבחור אחד, הראשון שנקרה בדרכו, ומושיט לו את ידו לברכת שלום, והחל משוחח עמו בחביבות. הבחור כמובן נחרד לקבל את פני אחד מגדולי הדור כך בפתאומיות, כשהוא לבוש בחאלטעל באמצע פרזודור הישיבה ללא שום הכנה, הוא התרגש מעצם המחשבה שמאות אנשים ממתנים לתורם שבועות וחודשים, עד שיזכו להתקבל ליחידות בקודש פנימה, והנה הוא זוכה לזאת מן המוכן לפניו ממש. הצדיק קרבו באהבה ובחביבות, ולאחר שהחליף עמו מספר משפטי היכרות כמקובל, מה שמו, ומאיזה מקום הוא בא וכ'ו? שאל אותו גדול עם חיוך על שפתיו, "און לערנען קענסטו עפעס? (וללמוד אתה יודע משהו), אני מקוה שאני יודע מעט, השיב הבחור בחיוך מבויש, אמנם יש מדרגות רבות, ועוד ארוכה הדרך לפני, הוסיף בענוות חן. הבה ונבדוק את מידת יכולתך בלימוד פוסק הצדיק, ונכנס עמו יחדיו אל ספריה צדדית ושקטה. הבה נא נשלוף איזו גמרא מן הש"ס, ונראה מאי קא אמר מר, אומר הצדיק תוך כדי שהוא מושיט את ידו אל ארון הספרים להוציא גמרא אחת, והנה אינה ה' לידו מסכת פסחים". נפתח נא את הגמרא, היכן שייפתח. ונראה מה תוכל לחדש לנו באותה סוגיא שתיפתח". אומר הצדיק בחיוך קל. והנה נפתחה לפניו הסוגיא הנודעת של "רבי חנינא סגן הכהנים" (פסחים דף יד ע"א), הנודעת כאחת הסוגיות הקשות והסבוכות ביותר בשב"ס. נו, שואל הרב, ומה יש לך לומר בסוגיא של רבי חנינא סגן הכהנים? הבחור לא נבהל מהסוגיא הקשה והמסובכת, והחל מיד להיכנס אל תוככי נבכי הסוגיא, כשהוא שזור ברוב חכמה ולמדנות, קושיא בקושיא, תירוץ בראיה, מפרק הוויות ומשבר סלעים, והכל בחן ובשלות הנפש, דבר דיבור על אופניו, עד שפני הרב זרחו משמחתה של תורה ולומדיה. שיחתם נמשכה זמן לא מועט, כדרכה של תורה, זה מותיב וזה מפרק, כשכל העת הרב לא מפסיק מלתהות על קנקנו של הבחור ותורתו, וניכר עליו שמאד נהנה מאישיותו של אותו בחור, ובעיקר מתורתו הסדורה לו ממש כמונח בקופסא! – הוא הרי לא התכוון כלום מראש, למבחן פתע זה. לא ידע כלל שהרב אמור להגיע אל הישיבה, ולא על כך שהוא יהיה זה שיפגוש בו ראשונה במסדרון. ובוודאי לא איזה מסכת תישלף מן הארון, ובאיזו סוגיא תיפתח. והנה הוא שולט בסוגיא הסבוכה ובכל צדדיה, והדברים מאירים כנתינתן מסיני! ברם ההפתעה הגדולה הגיעה דווקא בתום השיחה, היא נפלה על לב הבחור כרעם ביום בהיר: "התסכים להיות חתני?" שואל הרב ישר ולענין, ללא שום הקדמות סחור סחור. הבחור נדהם והשתומם ולא ידע את נפשו, הוא בכלל לא חשב בכיוון הזה, ולא עלתה על דעתו, שהשיחה הלמדנית הפתאומית הזו שנתקל בה במקריות, אינה אלא 'מבחן אישיות', וכשהרב נכנס כאן לחפש חתן לביתו. "ובודאי שהסכים" ענה הבחור על אתר, כשלבנו מתרונן בקרבו, אשמח מאד על הזכות הגדולה הזו. ואין לי גם שום ספק שהורי היקרים יסכימו אף הם בלב שמח ובנפש חפצה – אם כן, מסיים הרב, בימים הקרובים בעזרת השם נתקשר בינינו, ונראה כיצד לגמור הדבר על הצד היותר טוב !!! הרב יצא מן הפגישה הזו שמח מאד, שאינה ה' לידו בחור תלמיד חכם ולמדן כראוי, שהיה גם בן טובים וממשפחה מיוחסת – ביציאתו מאולם הספריה, כבר המתינו עליו ראש הישיבה, וצוות הרמ"ם לקבל את פני אחד מגדולי הדור. "במה זכינו – שואל ראש הישיבה, כשכולו נרגש – לביקור רם ונכבד שכזה, כך ביום

העלון השבוע מוקדש

לע"נ רפאל עמרם בן סעדה ז"ל. מזל בת רחל
ע"ה. יצחק בן רחל ז"ל אברהם ישעיהו בן
שמואל דוד ז"ל אליהו ישראל בן שמואל דוד ז"ל
לרפואת נעמי בת זיוה.

להצלחת אבירים בן אסתר וב"ב.
להצלחת אביחי יעיש בן ציון וב"ב
להארות והערות ולקבלת העלון נא לפנות
למייל SH0813897@GMAIL.COM